

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada
Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Politica în congregații.

Ardealul mai ales este rîvnitul trofeu al luptei de rasă, pe care guvernul maghiar a deslănușit-o în „părțile ostice” ale Ungariei. Ca să-l cuprindă bine, el a lovit tot atât de cumplit și pe Românii ungureni, ce fac Ardealului brâu, cum toți împreună facem brâu regatului român.

Poliglotismul teritoriilor este o stîncă sisifică, la care guvernul a înjugat toate forțele posibile pentru-ca să o pună unde voește el.

Forțele statului, reprezentate prin funcționari, ce se tot sporesc, forțele societății maghiare, care încercă a-și proba mărimea, forțele financiare, care s'au organizat în aceste zile în Cluj în tovarășie cu averea „Kulturgylet”-ului alcătuit din mare bancă maghiară cu tendințe de sigur agresive, forțele discordiei aruncate pe unde s'a putut — toate au fost invocate să facă treaba „ideii” fixe maghiare, a ideii de unitate de limbă în Ungaria.

Ear' când ministrul Szilágyi spune în camera deputaților, că dorește să vadă proiectele religioase primite, pentru a pute trece la alte probleme urgente ale politicii maghiare, nu încapă îndoaia, că în curînd această luptă de rasă, condusă de guvern, va fi și mai crâncenă.

În acest punct se leagă un fir politic de mare interes, ce se vede la Sibiu, la Brașov, la Bistrița, și pe care voim să-l caracterisăm.

Un corespondent din Sibiu al unei foi maghiare serioase — întrucît poate fi vorba pe lîngă „ghesft” și de seriozitate — regretă, că maghiarismul din Sibiu nu are un bun conducător, care să concentreze forțele sociale; la Brașov publicistica maghiară înalță același strigăt spre Dumnezeu Maghiarilor și spre guvern; la Bistrița conducătorul este ca și mai înainte, prefectul, omul de încredere al guvernului, contele Paul Bethlen.

Ce semnificație au aceste acțiuni este lesne de priceput. În aceste trei orașe Sașii sînt tari, ear' Românii sînt, în cazul unei politici în același sens,

un sprigin foarte de preț pentru Sași. Ei trebuiesc slăbiți și demoralizați, pentru-ca să meargă mai lesne „idea” în triumf..

Lupta din congregația dela Bistrița primește din acest punct de vedere o importanță deosebită. De față erau 14 funcționari, 19 Ovrei și 41 Sași și Români. Sașii și Românii erau în majoritate și, cu o bună înțelegere, majoritatea ar fi putut să respingă toate încercările făcute contra legii ale prefectului, care asemenea lui Bánffy, s'a pus în fruntea funcționarilor și Ovreilor pentru a pute teroriza și maghiarisa.

Că Ovreii se pretează puterii, nu ne miră; dar' ne miră foarte mult, că funcționari aleși dela Bistrița — afară de doi, precum spune „Bistritzer Zeitung” — au votat și în chestiunea de limbă cu cei ce au pretins și au voit să se comită o ilegalitate, o infracțiune a legii de naționalitate.

Demoralizarea de sus își face drum în funcționărie, care se pretează și ea la ilegalități.

Legea a fost salvată cu nouă voturi, ilegalitatea înlăturată cu abianouă voturi.

Probabil este, că conducătorul acestor acțiuni, prefectul Bethlen, crede că procesul acesta de disoluțiune este în creștere, pentru-că, dintr'un mic comunicat al ziarului „Házánk” vedem, că Bethlen caută să influențeze guvernul într'un sens și anti-săsesc, nu numai anti-românesc cum este prea ușor explicabil. Pentru a-și întări situația, guvernul are lipsă de voturile deputaților sași. Acestia șovăie sub marea presiune a opiniei publice a poporului lor și guvernul este dispus să facă o nouă tirguală. Prefectul Bethlen este indignat de aceste concesiuni și este gata să-și dea demisia, în cas că ele se vor face.

Din acestea rezultă, că acest om de încredere al guvernului crede că mai bine să pearză guvernul voturile deputaților și să le înlocuească prin alte „jertfe”, decât să „jertfească” bucele prospecte, ce le au pionierii lui în „părțile ardelenesti.”

Acest „memento” este un simptom foarte grav pentru săsime, dar' și pentru noi.

Eată pentru-ce raportul amănunțit asupra congregației dela Bistrița ni-a produs și o bucurie. El are în situația generală importanța, că indică reînălțarea unei energice opoziții într-o poziție, pe care omul guvernului o crede slăbită și aproape de a se preda.

Același lucru trebuie să-l susținem și despre Deva, unde — nu-i vorbă — ai noștri nu au învins, fiind puțini, dar' unde ei au marcat cu puternic glas, că una sînt cu marele curent politic național, că ideile lui ei sînt gata să le poarte și în lupta cea mai înegălată ca număr, dar' superioară ca luptă pentru dreptate.

Nu putem deci din destul stărui asupra acestor pilde și nu putem din destul să regretăm urmele de indiferență ce se ved în unele locuri, ca la Beiuș, și chiar pacturile ce se fac, ca la Făgăraș.

Să ne dăm bine seama, că aceste simptome de slăbiciune sînt totdeauna privilegiu la îndrăsneli temerare din partea guvernului și a oamenilor sei; să ne dăm bine seama, că în generalul concert al actelor și vocilor noastre politice nu-i permis să suferim disonanțe; să ne gândim, că este o neiertată greșală și un păcat a îngădui ca acțiuni ca cele dela Bistrița și Deva să fie slăbite în efectul lor prin altele ca cele dela Beiuș și Făgăraș.

Avem drepturi, să le dovedim celor ce voese să ni-le iee, că numai prin abuz și forță majoră pot trece peste noi!

Presa franceză pentru noi. Articollul lui „Sov” dela 14 Octomvrie este următorul:

„De câteva săptămîni, Maghiarii, care de altfel la ei acasă stimează foarte puțin presa străină, par a fi neliniștiți de opiniunea Occidentalului, asupra despotismului lor guvernament. Dl de Pázmány și Ováry au fost trimiși oficios ca să ne edifice pe noi asupra stărilor de lucruri din Transilvania. Cu mult zel și cu o patriotică adoraie ei întrebunțază toate mijloacele... pentru a ne arăta nouă în colori cu totul noue popoarele care luptă în acea nenorocită țeară. Ei

plantează noi arbori genealogici, a căror umbră face pe Unguri să vestească și pe Slavii și pe Latini să se înegrească. Acestea sînt copilării, și nu prea se pare să fi adus până aci campania maghiară, succese considerabile.

„În adevăr, e foarte rău ales timpul, ca câteva luni numai după procesul din Cluj, câteva săptămîni după scandalosa condamnare a Doctorului Lucaci, să se facă alusiune la spiritul de toleranță al Maghiarilor.

„Deși Maghiarii vorbesc o limbă aglutinantă, ceea-ce se scrie la ei trece peste granițe și are o valoare documentală cu mult mai mare decât toate broșurile franceze, italiene și germane, pe cari ei le publică cu intenția de a se desvinovați de intențiunile de tiranie.

„Scrisoarei generalului Türr, articollilor dlui Pázmány, conferențelor dlui Ováry este de ajuns să le opunem următoarele câteva linii extrase din „Magyar Hirlap”, un principal organ din Budapesta:

„Ce păcat că frumoasa instituție a tragerii în țapă s'a pierdut! Chestiunea română în grabă s'ar rezolva! și nu ar fi oare un superb și delicios spectacol pentru noi, a vedea capetele șefilor valahi în virfuri de țepe, văpsite cu tricolor românesc!”

„Aceste, fără îndoială, sînt flori retorice, dar' pentru a găsi specimene din această floră dispărută în Europa, trebuie să mergi până la Danubiu, unde este cultivată de strănepoții lui Attila.”

Hettange.

Presa italiană pentru noi. „La Difesa” dela 16—17—18 Octomvrie publică doi articoli despre cauza noastră.

Organul italian publică în întregime răspunsul dat de Ligă contelui Kálnoky.

„La Sveglia” din 17 Octomvrie asemenea publică răspunsul Ligei, în întregime.

În acest chip se desvlește tot mai bine zadarnica încercare de a ne presenta lumii ca — irredentiști.

Robia revine. „Unirea” se ocupă cu școalele ungurești ce se vor crea pe mileniu și comunică și ea următorul cas: „De curînd ni-se raportează, că într-o comună, unde există numai o singură școală populară cu caracter Românesc și greco-catolic, s'a prezentat însepectorul școlastic regesc însoțit de protopretorul concernent, și au cerat să înduplece reprezentanța comunală, compusă jum-

tate din români și jumătate din Unguri și din Jidovi și Armeni venetici, ca deo parte să enunțe sistarea școlaei românești ca necorespunzătoare, ear' de altă parte să arunce asupra tuturor locuitorilor din comună, cari altcum contribuiesc mai toți foarte mult pentru susținerea școlaei românești, un impozit de 5%, după darea directă pentru înființarea unei școlae maghiare de stat, și să-i oblige pe toți a ajuta la edificarea acestei școlae cu lucrul mînilor lor și cu cărțile lor, dela sine înțelegîndu-se, că statul va suplini restul din casa sa. Membrii români din reprezentanța comunală au protestat în contra acestei proceduri a organelor politice. Atunci protopretorul împins de zelul seu „patriotic” și inspirat de un adevărat simțiment constituțional unguresc, cum numai la noi se mai află, a erupt în cele mai impertinente amenințări la adresa parochului, care-și făcea numai datoria de preot și de Român să se folosia de un drept cetățenesc asigurat prin lege.”

Reprezentanța noastră în România.

Maghiarii — după-cum zice „Házánk” — nu sînt îndestuliți cu persoana nou numitului ministru plenipotențiar în București, contele Welserscheimb. „Noi — zice „Házánk” — am fi vrut să vedem în poziția aceasta pe un Maghiar, căci interesele noastre în România sînt mai mari decât ale Austriei, de aceea pe noi numai un Maghiar ne-ar fi putut îndestui”. De pildă — Moritz Feld...

Bucurie ieftină. „Pester Lloyd” publică din București (de sigur dela Hans Krauss) depeșă particulară, spunînd că aproape toți funcționarii primăriei, membri ai „Ligei” au eșit din ea.

Admitem, că faptul este adevărat, deși ziarele din București, care încă le primim, nu pomenesc nimic de el. Dar' fie, și totuși faptul nu însemnează absolut nimica, căci cu câteva zile înainte eșise din Liga însuși primarul Bucureștilor, dl Nicu Filipescu, ear' funcționarii, spre a ocoli conflicte au fost siliți de a se abține deocamdată, bine înțeles, cu hotărîrea de a lucra cu atât mai mare însuflețire pe alte căi în folosul Ligei.

Noi știm și cunoaștem pe baviu funcționari ai primăriei personal pe toți și nu ne trece de loc prin gând, că ei ar fi eșit din

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Concurs literar.

Un număr oare-care de tineri români din Sibiu, și-a pus de scop să de îndemn și ajutor la resărire din mijlocul poporului nostru, a unei mișcări literare și culturale mai puternice și mai pline de viață în acele părți ale ei, în care mișcarea e până acum mai puțin trezită, mai puțin lucrătoare.

În o consfătuire prietenească, acești tineri, luînd în socotință că, spre pildă, pe terenul întocmirii de monografii a comunelor noastre românești, cât de puțin s'a lucrat până azi, — a hotărît, ca, deocamdată:

să scrie un concurs literar pentru cele mai bune lucrări ce i-se vor trimite, cuprînd monografiile amănunțite a singuraticelor comune locuite de Români, din comitatul Sibului.

Fiecare lucrare are să cuprindă monografia (descrierea) unei singure comune, putînd, firește, încurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările încurse vor fi puse în asemănare unele cu altele și judecate de un juriu literar, care va ave să arate, care dintre toate sînt cele mai bune, mai apropiate de deservirire.

Pentru încurajarea acestei lucrări, comitetul scrie următoarele premii:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună între toate, se va premia cu 25 coroane (12 fl. 50 cr.) v. a.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 10 coroane (5 fl.); ear'

Lucrările: a treia, a patra și a cincea, vor fi premiate cu „Foaia Poporului”, trimisă gratuit autorilor pe un an de zile.

Despre cum e a se înțelege și urma la lucrarea unei monografii, s'a scris și s'au dat îndigitați pe larg în „Foaia Poporului” către sfîrșitul anului trecut, și anume în nr. 48, s'a spus ce sînt monografiile, iar în nr. 49 s'a publicat drept mustră, monografia destul de bine lucrată a unei comune, (Orlot).

În câteva cuvinte înșirăm și noi aci, ce ce anume vom aștepta să cuprindă monografiile pentru care escriem acest concurs.

Ele să descrie amănunțit:

1. Cât pămînt are azi comuna în întreg hotarul seu, și cât a avut mai înainte vreme, după-cît își aduc bătrânii aminte, ori după-cum s'ar fi aflat chiar documente?

2. Câtă parte din hotar o cuprind azi grădinile, și cât cuprindeau ele mai de mult, pe când familiile și casele vor fi fost mai puține? În grădini ce fel de poame se cultivă și în ce măsură? Pentru trebuințele casei numai ori și pentru negoț?

3. Casele oamenilor cîte sînt, din ce material alcătuite, din câte camere de regulă făcute? Căți oameni locuiesc în una? Zidirea școlaei în ce stare e, de când făcută? cu câte încăperi? Biserica este din vremuri vechi ori de curînd zidită? Cum, ce? Tîntirumul și progadea în ce stare sînt și unde? Lîngă biserică amîndouă? Cum e acum și cum era odinioară?

4. Descriînd hotarul, să se spună: Cât dintrusul e azi arător și cum se ară: o lature numai, ori care unde poate? Cum e azi și cum era mai înainte? Care sînt numirile mai însemnate ale hotarului?

Punctul acesta din urmă e mai ales azi de deosebită însemnătate, când reuniuni străine în fel și chip se sforțază a schimonosi nu-

mele de acum a hotarilor și munților, schimbându-le cu totul potrivit scopurilor lor mai mult ori mai puțin — nebune! E bine, drept aceea, ca noi să eternisăm și pe această cale numirile originale de acum a părților de hotare, ape și munți.

5. Ce fel de bucate se samănă, și care în ce cetățime? Pentru casă numai, ori și pentru vîndut? Ce se știe în privința aceasta privitor la trecut? Sînt vii ori nu? Mai înainte erau ori ba? Cât rîen se adună de pe hotar, cîta otavă? Cât e locul de pășune?

6. Din aceste roade de tot felul, a cîmpului, să hrănesc numai locuitorii și vitele lor, ori mai rămân și de vîndut? Cum e acum și cum era asta mai înainte?

7. Cîte sînt pădurile? Cum se folosesc ele azi și cum mai de mult? Sporește ori scad? Cât e locul neroditor azi pe hotar? Cât era mai înainte? Ce încercă oamenii pentru a-l face și pe acesta roditor?

8. Cum stă treaba cu vitele? Cîte și ce soiuri se țin în comună? Cu ce le hrănesc oamenii? Le păzește pe toate la un loc vîcar sătesc, ori fiecare își aleargă copiii după ale sale? De când se scot la pășune în cîmp și până cînd? E taur sătesc ori nu? Sporesc ele în număr ori scad? Cum e azi, în toate privințele, și cum era mai de mult!

9. Trezînd la descrierea oamenilor, se va însemna: Căți locuiesc în sat? De ce nații și religii? Care sînt spițele, neamurile, mai mari prin încuscririle lor? Care mai vechi? Cum e portul? Cu ce se ocupă oamenii? Căți neguțătoresc, cu ce, și de ce nație-s? Căți oameni învîțați au eșit din sinul comunei? Căți sînt meserieși și căți acum la meserii? Oamenii înșiși sporesc ori scad? Cât de mulți știu ceti și scrie? Cîte foi merg în sat? Cum e în toate aceste privințe azi, și cum era mai înainte?

10. Să se facă apoi o socoteală peste tot, cât sînt venitele întregi ale comunei, și cât cheltueile la an?

11. În sfîrșit și mai mult ca un fel de poadoabă a lucrării, să se spună, dacă cumva pe hotar să afla munți mai renumiți, ori ruine de castele, și că ce crede poporul despre acestea? Își au cumva legendele lor în gura poporului?

Cu un cuvînt să se descrie: tot ce se știe despre pămîntul, locuitorii, vitele și vînturile ce cad în cuprinsul hotarului comunei; și nimic nu pară așa de neînsemnat, cît se se creadă a nu fi vrednic de pomenit!

Scopul practice ce se urmărește prin aceste lucrări e: a ave la un loc tabloul deservit al deosebitelor comune și a stărilor de lucruri din ele, ca asemănându-le pe unele cu altele, să se poată face cercetări temeinice, întru a afla ce ar fi încă de făcut aici, ce dincole, ce pretutindenea, pentru pornirea unui avînt mai puternic a înălțării atît economice cît și culturale a poporului nostru.

Monografiile trimise și aflate de bune vor fi publicate pe rînd toate în „Economul” suplimentul „Foi Poporului”.

Noi, și cu noi toți Românii iubitori de înaintarea neamului, ne-am bucura foarte, când ni-s'ar da foarte mult de lucru, când adecă ar încurge la noi foarte multe monografii spre apretuire și premiare, și aflînd că sînt vrednice, punem în vedere, că vom spori încă și mări premiile făgăduite aci. Pentru aceea facem un călduros apel către toți preoții, învîțătorii și cărturarii noștri dela sate, să binevoască a lua în dreaptă socotință acest concurs, și folosul unei lucrări de acest fel, și a se pune pe lucru, trimițînd și două ori mai multe monografii

asupra unei comune, ori și mai bine: însoțindu-se mai mulți laolaltă și așa în tovarășie întocmind una de tot bună.

Datele să fie, întrucît numai se poate, acurate, întemeiate pe foile catastrale aflătoare la toți notarii comunali. Să se întrebă bătrânii satului ce știu ei despre cum era mai demult, orice au zis ei dela părinții lor, și să se însemne dimpreună cu numele povestitorului.

Mustra de monografie din numărul 49 din anul trecut al „Foi Poporului”, poate fi foarte bine folosită, ca îndreptar și ajutor, — dându-se însă deosebită luare aminte cerințelor noastre puse în șirul de întrebări de mai sus, privitor la cum erau toate mai înainte vreme? cerință ce în acea monografie nu e plinită.

Termenul de trimitere încoace a lucrărilor se pune: 31 Decemvrie stil nou, ca până la anul nou românesc, ele să poată fi judecate și premiate, ear' cu numărul 1 din „Foaia Poporului” a anului viitor, să se înceapă publicarea lor pe rînd.

Fiecare lucrare e a se însoți de un plic închis (o cuvertă mică), cuprînzînd un bilet cu numele autorului, și pe plic scrisă titlul lucrării. Plicurile se vor desfăcea numai după judecarea tuturor lucrărilor și după-ce s'a hotărît, care sînt a se premia.

Lucrările toate sînt a se trimite la adresa: Redacția „Foi Poporului” în Sibiu.

Sibiu, 10/22 Octomvrie 1894.

În numele tinerilor inițiatori:

I. Russu-Șiriani Victor Tordășianu
Ella Dopp Ioan Moja

Ligă în urma convingerii schimbate. Sântem încredințați și știm pozitiv, că vor găsi ei mijloace de a sprigini Liga și scopurile urmate de ea și mai puternic decât până acum.

Aceasta spre știința celor ce se îmbată cu „depeși îmbucurătoare” d'ale Ovireului Hans Krauss.

Deputații sași. Ziarul lui Apponyi a dat acum 3 zile în vileag „terribila” în consecințele ei împregiurare, că acei deputați sași, care aparțin partidului guvernamental, ar fi „foarte, dar foarte și încă odată foarte ne mulțumiți” și că „au anunțat deja intenția de a eși din partid”.

Nu știm ce perturbații grozave ar fi produs acest svon de mare senzație, dacă nu venia imediat „Nemzet”, în ediție extra, să liniștească lumea îngrijată, că „calumnia lui „Nemzet” este cu deservire născocită”.

Și noi respirăm îndată mai ușor, că nu s'a întâmplat această catastrofă politică; dar totuși având oarecare nedumeriri, rugăm pe confratele nostru săses din Brașov să binevoască a căpăta și el informațiuni pozitive, asigurând pe poporul săses că o astfel de nenorocire nu se va abate pe capul lui.

Căci, pentru Dumnezeu, ce s'ar alege din el, dacă aleșii lui ar părăsi obrocii și jghiabul guvernamental.

Din congregație.

(Urmare.)

Dr. G. Tripson zise cam următoarele: „Raportul comitetului administrativ l'am cerut dela început până în capăt. Deoarece l'am aflat prea zelos. Dorința și tenpența veche de a umple comitatul cu școale de stat cu limba maghiară de propunere — e depusă și în acest raport. Acum i-se exprimă mulțumită ministrului pentru școalele de stat proaspete din Năsăud și Șomfalău. Mai departe se tot susține încă nedreptatea cu școalele comunale înființate fără trebuință și susținute contra poporului, paralel cu școalele confessionale, bine întocmite. Ba conducătorilor din Borgo-Tiha li-se face imputarea, că agită poporul ca să nu-și dea copiii la școala comună. Adece tot coarda veche. Noi însă toate acestea nu le putem nici aproba, nici trece cu tăcerea — sunt însă lucruri grave, întemplate, multe, dar despre acelea raportul tace. Dar' noi ear' nu putem tăce!”

Și căci dela 7 Mai 1894 încoace s'au petrecut în țeară și la noi în comitat lucruri grele și rari.

De atunci încoace puteai merge săptămâni de-arindul pe la preturi și oficii administrative, căci nu aia la cancelarii mai pe nime.

„Toți, care de care, erau duși pe sate, pe capul cetățenilor pacnici și al preoților păstoritori, ca să facă perchisițiuni domiciliare, să destitue primari, vice-primari, jurați, vigili, să caute agitatori, să aie isvor de bani străini împărțiți poporului cu scop agitatoric.

Comitele: Nu se țin de obiect

Dr. G. Tripson: Se țin de raport. Va dovedi propunerea ce o voi face. Așa s'a întâmplat în Borgo-Tiha. unde preotului Ioan Dologu i-s'a făcut perchisiție, ear' pe cectorul I. Boariu l-au mai desbrăcat gendarmerii în drum, și l-au cercat amănunțit. Astfel s'a întâmplat în Bistrița noastră, multor locuitori români și învțătorilor confessionali.

Tot astfel în Caila, unde l-au destituit pe primarul Dumitru Chiș și pe vice-primar. Mai departe în Blășfalău de-sus și de-jos, asemenea s'a dat năvală asupra preoților români Vasile Bălan și N. Chiffa, făcându-li-se perchisiție fiind de față: gendarmeria, procurorul și judele instructor din Bistrița, afară de organele administrative, și cercând amănunțit, Dumnezeu știe, după ce și după câte. Primarii și vice-primarii din Blășfalău, Artene Măgherușan etc. au fost toți destituiți. Să mergem mai departe.

Tot astfel s'a întâmplat în Ragla, în Șoimuș, în Bărla, Galaț, Serețel, Șieuț, Sebeșul-de-sus și de-jos, în Șomotelnic, în Teure etc. cu primarii, v.-primarii, vigili de pădure etc. Ioan Simon, Victor Baci, Ioan Baci al lui Marian, Iulian Șoimușan, Larion Buta, Teodor Borgovan, Nicolae Cucu etc. etc., pe care administrația noastră sub pretexte ne-cunoscute i-a destituit din posturi și i-a pedepsit cu amende enorme dela 30—100 florini v. a.

Comitele: „Toate acestea nu se țin de congregație! Sau doară și aici vrei să agitezi? (Itt is izgalmat akar kelteni?)

Dr. G. Tripson: Toate acestea le-a făcut organele administrației noastre, și vreau a trece în fugă peste ele, ca să ne putem face o judecată în cauză!

Eată încă câteva casuri:

În cercul Năsăudului, în comuna Salva, i-s'a făcut perchisiție domiciliară amănunțită preotului V. Dumbrava. Au destituit și pedepsit pe primar etc. Aceste treacă ducă-se! Dar' sub pretext de revoluție înscenată contra Ungurilor din Niziaz-ungurească, administrația noastră a scos miliția, câteva companii dela reg. 63 al armatei comune din Bistrița! Și ce decepție! În loc de revoluție era pace între Români din acea comună, și numai unele conștiințe dirigătoare erau turburate! Și cu frica în spate! Ei, domnilor! Voi termina cu casuistica, și apoi să ne întrebăm: Dacă noi sântem controla morală și constituțională a administrației, apoi (referitor la toate acestea) putem noi tăce pentru aceea, că raportul tace referitor la toate aceste înșirare isprăvuri de ale administrației, notrice și de importanță necontestabilă? Eu cred, că nu, căci și noi sântem răspunzători pentru buna reputație a administrației; și noi trebuie să veghiem, ca nu cumva interesele superioare ale administrației și poporului și țerii noastre să fie compromise prin astfel de întreprinderi lipsite de temei, lipsite de dreptate, și la tot cazul revoltătoare. — Apoi cine va purta speșele cauzate? — E sigur, că multe miserie ale vieții publice și private și multe persecuțiuni au agit poporul nostru și popoarele patriei: dar' agitare mai intensă, mai potențată, mai generală decât mobilizarea gendarmeriei, miliției și organelor administrative și decât infestările aceloră nu s'au putut face!

Deci propun, ca:

Onorata congregație să nu primească raportul comitetului administrativ, și să pretindă ca raportul să se întregască cu deslășirile ce se vor da la următoarele întrebări:

1. Care au fost motivele acelor dispoziții grave?
2. Ce e rezultatul? Unde sunt agitatorii? Unde e izvorul banilor cercați?
3. Cine plătește speșele comisiunilor și ale miliției eșite în comună?
4. Cum se contemplează împăcarea și satisfacția dândă poporului, a cărui sentimente au fost revolate chiar prin întrebunțarea măsurilor de asediu?

Vorbitorul pune propunerea în scris pe masa biroului.

Comitele-suprem: Propunerea aceasta nu aparține sferei de drept a congregațiunii. Nu o admit nici la vot, nici la desbateri mai departe. Altă propunere nefiind, închide discuția. Treceam la alt obiect. Dr. D. Ciuta (și mai mulți): Cer cuvânt.

Comitele: Nu dau cuvânt nimieri. E lucru politic, nu administrativ.

Notarul cetește obiectul consecutiv din ordinea de zi.

Voci: Recurăm! Protestăm!

Președintele: Clopoștește.

Nici un membru sas nu a spriginit pe Români în cauza aceasta.

La rîndul său urmează la pertractare obiectul: participarea și contribuirea la festivitatea și expoziția millenară.

Ciril Deac, protopopul Budacului cu sediul în Șieuț (o figură imponentă, energică și puternică) cere cuvânt. Declară înainte de toate, că e frumos, când o nație poate serba o viață millenară în Europa. E însă întrebarea: Că noi Români avem oare motive de a iubi și a participa la speșele și bucuriile milleniului ori ba? Să cercăm, și apoi să ne pronunțăm. (Voci: Să auzim!) Apoi dl C. Deac dă rostire propunerii d-sale, care numai onoare îi poate face, această propunere a fost acceptată și în conferența prealabilă în stilisția d-sale. (Va urma.)

Români și Unguri.

Sub acest titlu marele ziar parisian „Le Temps” organ guvernamental, publică în numărul de Duminecă 2 Octomvrie un important articol, în capul ziarului, a cărui traducere o dăm mai la vale. Se vor vedea din liniile de mai jos apăsări favorabile Românilor, deși se cunoaște cu câtă greutate ziarul francez se pronunță asupra unei asemenea chestii.

Chestiunile puse contelui Kálnoky în delegațiunea ungurească, asupra măsurilor de luat pentru a opri acțiunea Ligei române, ar fi produs un efect mai mare decât s'ar fi părut la început, dacă ar fi să credem depeșile din Budapesta. Ministrul afacerilor străine ar fi adresat la București reclamațiunii și ar fi cerut ca pe viitor guvernul român să împedecă ori-ce manifestațiune privită ca putând aduce vre-o atingere integrității și drepturilor unui stat vecin. În expunerea s'a politică către delegațiunea maghiară contele Kálnoky a emis totuși rezervele sale cele mai politice asupra eficacității noii campanii

de reclamațiuni. El a recunoscut corecțiunea guvernului român în aceste împregiurări delicate, cari l-au condus chiar zilele trecute să se ridice cu rigoare contra unei demonstrațiuni naționale a tinerimii universitare. Contele Kálnoky adăugase că o intervențiune diplomatică, de felul aceluia care era îndemnat să facă, ar avea mai cu seamă ca rezultat să pună guvernul din București în încurcături și să dea un nou aliment atacurilor opozițiunii. Ministrul care dirigează afacerile exterioare ale monarhiei austro-ungare a făcut oare demersurile pe cari le judeca odată ca nepolitice și cu totul nefolositoare? Și motive nou sau ridicat, cari să fi cerut aceasta cu imperiositate?

Acesta e unul din numeroasele puncte de întrebare în această situațiune atât de încurcată a Românilor față cu Ungaria și în Ungaria chiar. Mai sânt multe altele: nu drept, nu fapt, lucruri vechi și de istorie, lucruri de ieri și de polemici, cari fac din această desbatere una din cele mai spinoase care a fost vr'odată supusă opiniunii, și una din cele mai dureroase chiar. Totuși, printre argumentele schimbate și care nu string totdeauna din nenorocire, realitățile cu o precisiune îndestulătoare, e un punct care se poate observa, chiar dela distanță, chiar în lipsa documentelor absolut probătoare. În fondul acestei chestiuni a supușilor ungari de rasa română există lupta care vecinic va începe între ideea modernă de stat, și realitatea naturală, fundamentală, universală, indestructibilă a rasei. E ceea-ce dă acestui duel interesul seu omenesc, gravitatea sa politică. Și, pentru a o înțelege, din acest punct de vedere universal și istoric trebuie considerat. E puțin important dacă academiile privesc cu lupa sfărșimturile preistorice ale solului Transilvaniei și disecând limba română, recunosc că Daco-Românii au fost cei dintâi cari au ocupat solul sau că ele proclamă contrarul, că acestia au fost strămoșii asiatici ai Maghiarilor moderni. Chestiunea nu e o chestiune de academie, nu e un lucru mort, e o realitate vie, simțitoare și suferitoare!

Este în onoarea spiritului nostru francez și în onoarea ori-cărui spirit modern și sincer liberal ca să nu rezolvăm antagonismele prezentului, prin faptele întunecoase ale trecutului și a nu răspunde la o cerință și la o durere de suflet printr'un text de pergament.

„Imidai petricându cer pâne”, am putut să răspundem cu Sfânta Scriptură acestor argumentatori cari răscolesc praful bibliotecelor ca să resoave o chestiune acuală.

Dintr'un alt punct de vedere trebuie considerată problema vieții politice intelectuale și sociale a milioane de oameni, cari ajung la conștiința personalității lor colective. Teoria unitară a statului nu se poate aplica decât în frontieri cari conțin o rasă unică. Acolo unde locuiesc împreună două, trei, patru rase, ca în Ungaria buna-oară, ea nu poate să prevaleze fără pericol pentru comunitate. Statul nu e în sine, un organism, e un mecanism. Organismul irreductibil, nemuritor până la cel din urmă individ, e rasa. Unul nu poate uicide pe celalalt.

De sigur, sânt rase cari se eliminează, dar' prin liberul joc natural al forțelor, prin concurența de stat. Ideologie, sentimentalitate, se va spune. Cătuși de puțin: observațiune realistă, lege istorică, fapt de ieri. Oare statul austriac a ucis rasa italiană în Lombardia și Venetia? A micșorat el rasa maghiară și tot ce ea avea în sângele și creierul ei? Oare nu tocmai maghiarismul era să ruineze statul austriac care n'a scăpat decât modificându-se adnc? Această lecțiune de ieri se cuvine ca totmai Ungurii s'o mediteze. Ea dă, mutatis mutandis, soluțiunea chestiunii Românilor din Ungaria.

Țarul pe patul de moarte.

Deasupra castelului din Livadia sboară ângerul morții...

Țarul, puternicul Țar, în numele căruia numai în săptămânile trecute s'a subscris sentința de deportare și trei-zeci de familii au pornit pe drumul greu și lung ca o vecinicie — spre Siberia; Țarul, puternicul Țar, care numai cu câteva luni mai nainte îndoia o piesă de o rublă și rupea în două potcoava de oțel, slăbit și frânt apasă patul și înghețul rece al morții îi atinge deja fruntea.

El, autocratul temut, la vocea căruia milioane se plecau; el, domnul puternic, căruia toate bunătățile pământului îi stăteau la picioare; el, bărbatul sănătos și întreg, pe care credeai că nu-l va pute birui nici moartea, — astăzi zace sdrobot pe pat și nu putem fi siguri, că oare în momentul viitor firul electric nu ne anunță: moartea puternicului Țar.

De 14 ani de domnie numai Dumnezeu știe de câte-ori a fost el condam-

nat la moarte, în cluburile nihilistilor din Rusia și Polonia; de 14 ani de domnie n'a făcut altceva decât s'a ferit meru de otrava, glonțul și pumnalul asasin, care toate n'au fost în stare să-l stingă vicia, până când o mică convulsione în regimul fin al nervilor a isprăvit ceea-ce răsunarea părinților și fiilor celor deportați la munca și-nică n'au putut să isprăvească.

Medicii au abzis de ori-ce speranță; metropolitul din Kiev a sosit deja în Livadia, să-l provadă pe drumul etern cu sacramentul morților; ear' în biserica Notre-Dame, metropolitul Parisului se roagă pentru el. Dar' cine-l deplânge oare? ...

Ca om a fost un om de model, caracter firm și bun. Dar' din nefericire el n'a fost numai om, ci în același timp a fost și Țar, puternicul Țar al tuturor Rușilor. Ca om n'a fost cunoscut decât de intimii sei numai; ca Țar îl cunoșteau aproape o sută de milioane, și îl cunoșteau cu deosebire cei bătuți cu enute și cei deportați în ocele reci ale Siberiei ..

Despre ultimele sale ore oficiul telegrafic ni-a trimis următoarele depeși: Petersburg, 20 Octomvrie n. Starea Țarului e fără speranță. Catastrofa se așteaptă în fiecare moment. Medicii au constatat înveninare de sânge.

Londra, 20 Octomvrie n. Lui „Times” i-se anunță din Petersburg: Țarul e greu morbos. Știrile cele mai noue sosit din Livadia spun, că starea lui e fără speranță; puterea îi scade mereu și se arată simptome îngrijitoare. După știrile sosit în ministerul de externe rusesc, moartea Țarului se așteaptă în tot momentul.

Berlin, 20 Octomvrie n. S'a răspândit știrea despre moartea Țarului. A fost însă în curând desmințită.

Viena, 20 Octomvrie n. Ministrul Kálnoky a fost la ambasada rusească, unde a întreat de starea sănătății Țarului. Kálnoky a stat la ambasada mai mult timp.

Livadia, 20 Octomvrie n. Noaptea dela 18 spre 19 a trecut fără somn. Țarul s'a sculat ca de obicei. Slăbiciunea generală și slăbiciunea inimii sânt staționare. Umflătura picioarelor deja constată, se mărește.

Dr. Leyden, Dr. Zacharjın, Dr. Hirsch, Dr. Popoff și Dr. Veljaminsof.

Paris, 21 Octomvrie n. Aseară când publicul a eșit din teatru, colportorii de ziare au surprins publicul cu știrea, că Țarul a murit. În gazete însă n'a fost nimic din această știre. Toate ziarele scriu articoli despre Țar. „Gaulois” scrie că îndată-ce va sosl princesa de Hessen, va fi condusă la patul Țarului, unde se va cununa cu Țareviul Nicolae, dacă va trăi încă Țarul.

Petersburg, 21 Octomvrie n. Mâne se vor țin în toate bisericile din Rusia servicii divine pentru reînălțarea Țarului.

Livadia, 21 Octomvrie n. Țarul a amețit de mai multe-ori. E aproape de ultimul moment. El trage de moarte.

Din parlamentul maghiar.

Budapesta, 20 Oct.

(Sedința dela 19 Oct.) La început s'a pertractat chestia incompatibilității deputatului Schwarz Gyula, profesor de universitate. Apoi a urmat continuarea desbatărilor asupra proiectului despre *liberul exercițiu religios*. Primul vorbitor a fost deputatul Hermann Otto, polemizând cu contele Apponyi și năpustindu-se cu vehemență asupra Casei-Magnaților. I-a răspuns Helfy Ignát, după care s'a închis discuția și lua cuvântul ministrul Szilágyi, ca să răspundă la ținuta singuraticelor partide. A fost viu aplaudat din partea — guvernamentalilor. Au mai vorbit deputații Ugron și Polónyi — în chestii personale. După acestea președintele Bánffy Dezső ordonă votarea, rezultatul căreia a fost că: proiectul despre liberul exercițiu religios a primit cu o majoritate considerabilă.

Camera deputaților a continuat apoi sedința, pertractând proiectul despre *recepțiunea Oveilor*, respins de asemenea din partea Casei-Magnaților.

Prim-ministrul Wekerle a înaintat un proiect de rezoluțiune, în care cere, ca să-și exprime camera deputaților dorința, că proiectul să fie primit fără schimbare și să se retrimită Camerei-Magnaților pentru procedura mai departe. Împotriva ministrului au vorbit contele Pongrácz Károly și profesorul Ságghi Gyula. Cel dintâiu a zis, că el este aderent al recepțiunii, dar' din punct de vedere umanitar nu poate permite trecerea creștinilor la iudaism. Și în special nu poate permite, ca un creștin din pricina trecerii sale la iudaism să suferă în integritatea trupului său.

Ilaritate mare a însoțit cuvintele lui, după care a continuat astfel: „Legea oprește sub pedeapsa cea mai severă ciuntarea altora (ilaritate), nu pot dar' să votez pentru o instituțiune, prin care ciuntarea e pusă sub paza legii”. Întreaga casă a erupt în hohot. A luat apoi cuvântul Ságghi vorbind în contra proiectului. În urmă deputatul Kovács Albert anunță în numele partidului apponyist, că se alătură la proiectul de rezoluțiune al prim-ministrului Wekerle.

Ședința se ridică la orele 2 d. a.

(Sedința din 20 Oct.) S'a continuat desbaterea asupra *recepțiunii Oveilor*; s'a pertractat modificările proiectului despre *religiunea copilor*; ministrul Hieronymi a răspuns la două interpeleții mai vechi și în mijlocul unei interesări vie deputatul Péchy l'a interpelet pe prim-ministrul Wekerle despre chestiunea importului grânelor române.

La pertractarea proiectului despre *recepțiune*, primul care a luat cuvântul a fost deputatul Papp Géza, susținând proiectul. E caracteristică argumentația acestui cinstit domn cu care a susținut proiectul. A zis, că Jidani zilnic își perd din caracterul lor de rasă (sic!), apoi dintre 600 de școale susținute de Ovrei numai 30 nu sânt maghiare, și că Jidani se maghiarizează într'atăta, că astăzi cei bătrâni nu mai pot să vorbească cu nepoții lor. A mai vorbit deputatul Mezei Mor, pentru proiect, după care a urmat votarea, în sensul căreia proiectul de rezoluție a ministrului Wekerle s'a primit cu mare majoritate.

Prin urmare proiectul despre *recepțiunea Oveilor*, care a fost respins de către Casa Magnaților se va retrimite earăși.

În sensul ordinei de zi, a urmat pertractarea proiectului despre *religiunea copilor*, care fără nici o discuție a fost primit cu modificările făcute în Camera-Magnaților. Se aleg apoi membrii în diferite comisuni, după care ministrul Hieronymi, răspunde la interpeleția lui Pázmándy în chestiunea contelui Széchenyi, care a fost transportat de către comandantul pieții din Iaurin, în casa alienaților din Döbling. Hieronymi constata, că după cercetările făcute, comandantul a trecut peste cercul seu de activitate și pentru aceea va fi pedepsit prin autoritățile sale, căora li-a făcut cunoscut cazul. Răspunsul ministrului se ia la cunoștință.

Deputatul Péchy Tamás îl interpelează pe ministrul Wekerle, întrebându-l, că are cunoștință, că prin importul cel mare al grâului din România prețul mic al grâului din Ungaria a scăzut și mai tare, și că prin amestecul grâului din România, care e mai slab a rerdut din valoare înaintea străinătății și grâul din Ungaria? În urmă are cunoștință ministrul, că din toate aceste Ungaria are o pierdere de 4½ milioane? Ministrul Wekerle răspunde imediat în general, rezervându-și dreptul de a răspunde de altădată mai amănunțit. Spune că scăderea prețului este de a se atribui concurenței cu străinătatea și nici-decum nu amestecului cu grâul român. Apoi polemizează cu Ugron și interpeletorul Pechi, demonstrând că prin importul grâului din România (care import zice că e foarte nefinsemnat) Ungaria nu îndură nici o pierdere. După răspunsul lui Wekerle ședința se ridică la orele 1½ d. a.

CRONICĂ

La Cluj. Domni Liviu Albini, George Moldovan și Iosif Marschall au plecat astăzi după amiază cu trenul dela 5 la Cluj, spre a se înfățișa din nou înaintea Curții cu jurați, ca acușăți în al cincilea proces de presă al „Foi Poporului”, care se va pertracta mâine.

Concurs literar. Atragere deosebită luare aminte a cetitorilor noștri, mai ales însă a preoților, înveștorilor și carturarilor din comitatul Sibiuului, asupra concursului literar publicat de tinerimea română din Sibiu în foia numărului de astăzi.

Știri politice. Maiestatea Sa Monarhul nostru l'a numit pe contele Welserscheimb ministru plenipotențiar în București. Deputatul Bartok Lajos în 28 a lunii curente își va ține darea de seamă înaintea alegătorilor sei din Kecskemet.

Un fir de mac. Pentru parale, ce le cheilnește guvernul prin mijlocirea generalului de carnaval Türr, a aventurierului Pázmándy, și a altor Ovăriști, se găsește câte-odată și pe seama „ideii” câte un grăunțe de mac, mai mult sau mai puțin dulce. Astfel au găsit în ziarul dint're cele mai reacționare din lume, „Morning Post”, un articol, scris cu deservită nepreciepe a stărilor din Ungaria, pe semne tot de un perciunt „patriot” englez, ceea ce reese că se poate de lămurit și din următoarea stupiditate: „Pe când Maghiarii trebuiau să respingă atacurile ce

veniau din răsărit, voinicșilor Români nu li-a trăsut prin minte, a visa idei panromânești, ci se pitulasă frumusețea sub aripile statului ungăr.

Și „Weigelstock Attila” adaugă la această năzdie, că „este o observație foarte nimerită”. Dar el o știe bine, acest frate de cruce (?) cu Wekerle, că e cea mai sfârșită minciună ce zice periclitatului englez; știe că Turcii nu aveau pe lume aliați mai fideli decât pe urmașii lui Attila; — însă el trebuie să mintă, căci ar perde leașa și prietenia stăpânului său.

Parastas pentru Dr. Ioan Crișianu. Ieri în 9/21 Octomvrie c. s'a împlinit anul, de când noi Români de aici a trebuit să îndurăm o grea lovitură a sorții prin încetarea din viață a lui Dr. Ioan Crișianu, protopresbiter gr.-ort., asesor consistorial, profesor la seminarul „Andreian” din Sibiu, director la școala civilă de fete a Asociației etc. — bărbat zelos și activ pe terenul bisericesc și școlar, și bun Român. La încetarea sa din viață, plini de durere a trebuit să zicem: cu un luptător harnic — mai puțin!... Întru aducere aminte de ziua durerii sale perferi, ieri, Duminecă în 9/21 Octomvrie c. s'a sărbătorit în biserica greco-orientală din suburbiul Iosefin de aici parastas, între orele 11 — 12. Au servit ca preoți la slujba d-zească d-nii: Demetriu Cuntan, profesor seminarial de cant, Ioan Ghibu, prof. seminarial și Petru Simțion, preot. Cântările bisericești au fost executate de corul seminarial. Era de față întristată familie a răposatului, mai multe familii române amice și binevoitoare, precum și alți inteligenți, domni și doamne din Sibiu.

Dr. V. A. Urechia. Eată răspunsul, pe care dl Urechia, președintele Ligei culturale, l-a dat la adresa d-nelor și d-șoarelor din Brașov: *Doamnelor și domnișoarelor!* Strămoșii noștri români aveau bunul obicei de a așeza, în carul de triumf, alături de triumfătorul, un sclav, care se-l șoptea la urechea, cu tot triumful ce i se acordă, e un om de nimic. În carul de triumf în care meargă fetele și doamnele dragi române, am și eu un sclav care-mi strigă: nătărăule! Nu fice spun fetele și doamnele vorbe dulci, ci fac numai în ciuda Ungurilor, a neamicilor neamului lor. Acest sclav este cugetul meu, sclav stăpân! Da, frumoase doamne și fete — (nu pot fi urite bunele Române) — am conștiința deplină de incapacitatea mea de a servi cum dorește națiunea și nu-mi iau asupra-mi manifestarea frumoasă și entuziasmată ce-mi dăruiește. Totuși culeg din ea convingerea, că ceea ce nu pot eu și cei ca mine, o va pute de sigur femeia română, căci cum ziceam și mai deunăzi altor doamne și fete: *ce que femme veut, dieu le veut!* Să trăiți, căci voți mărirea patriei române.

Din archidieceza gr.-cat. „Unirea” scrie: On. Simeon Marcu, administratorul parohiei Dobârca (protop. Sebeșului), a fost dispus administrator al parohiei Noul-săseș (protop. Cichindealului). — On. Ilie Lupu, preot în Brețcu (protop. Reghinului), a fost dispus administrator al parohiei B-Madaraș cu filiile Balintfalău și Szenthárom-ság (protopop. Mureșului).

Earăși dascăli români. În „Kolosvár” cetim că învățătorii români gr.-cat. din comitatul Bistrița-Năsăud, d-nii Elisen Dan, Paul Beșă și Iacob Onea au fost pedepsiți pentru delict contra statului (sic!) cu câte 5 fl. și cu pierderea salariilor pe timpul cât au fost suspendați (vr'o jumătate de an). Totodată se restituiesc în posturile lor de până acum. Oare până când au de gând să mai continue cu persecuțiile dascălilor noștri?

Carte de școală oprită. Ministrul unguresc de culte și instrucție a oprit din școlile de sub coroana Sfântului Ștefan, manualul dlui I. Manliu intitulat „Gramatica română” ediția II și V, în București, — ca fiind excepțională din punct de vedere al instrucției dela noi.

Școlile și școlarii noștri. Pe teritoriul comitatului Caraș-Severin sunt 422 școli, anume: 242 confesionale, 121 comunale (grănițerești), 21 de stat, 37 de ale societăților și 1 privată. Copii de 6—15 ani obligați a cerceta școala sunt 75.289. Din aceștia au cercetat numai 40.128 sau 53 29% procente, anume 31.833 școala de toate zilele, 6772 de repetiție, 672 industriale, 54 comerciale, 25 școli mai înalte, 626 școli civile, 124 gimnazii. După confesiune au fost 26.019 gr.-or., 11.514 rom.-cat., 1476 gr.-cat., 415 reform.-helv., 261 evanghelici, 4 unitari și 481 israeliți. După naționalitate au fost 26.639 Români, 2139 Slovaci, 1388 Germani, 1163 Sârbi, 1052 Croați, apoi Boemi ș. a. Sunt 397 edificii școlare, 25 case se țin în arendă, 410 învățători cu cuartir natural, 118 înși capătă bani de cuartir. Cu totul sunt 532 sale de învățământ, scrie „Foia Diecesană”.

Limba maghiară — limbă străină. Un pietrar ovru cu numele Roth Hermann, locuitor în Nagy-Ida, într-o afacere privată a apelat la congregația comitatului Abauj. În apelația sa limba maghiară a nimit-o — limbă străină, și pentru această neurbanitate — zice foia ungurească — Ovruul a fost pedepsit cu 50 fl. Mirarea ziarului este cu atât mai mare, că aceasta se întâmplă pe timpul recepției...

Desmințire. Primim următoarele: Stimăte domnule redactor! Foia ungurească numită „Szabadsg” din Oradea-mare, la 7 Septemvrie st. n. a. c. în numărul 212 aduce o nouă sub titlu: „Școala de stat în Brusturi”, unde zice: „În anul școlar 1894—5 va fi deja școală și în comuna Brusturi.” Pentru linișirea publicului român, noi desmințim hotărât știrea! Căci

noi, școală de stat n'am cerut, dar' nici nu ne este lipsă de ea! Pentru-că comuna noastră curat românească Brusturi, mai bine de jumătate de veac își are școala sa confesională, care răspunde întru toate cerințelor legii și care a avut și are învățătorul său calificat, și până în timpul de față toți mai marii au fost învățați cu ea și cu învățătorii ei. Darea în vileag a știrii o înțelegem însă astfel: „Asociațiunea fabricii de păcură”, care se află în depărtare de 2 și jumătate chilometri dela comuna noastră, pe așa numita „Valea Țiganilor”, a zidit pe teritoriul fabricii o școală pentru copii lucrătorilor din acea fabrică și fiindu-le lipsă de ajutor, ministrul învățământului li-a și dat ajutorul cerut. Astfel s'a înființat școala de stat în „Czigány-völgy” și nu în comuna Brusturi! după-cum se spune în jidovita oradană! Brusturi, 4 Octomvriest. v. 1894. Cu deosebită stimă: Ioan Papp, preot, Constantin Marușca, învățător.

Dr. Iustin Ardelean ne scrie, că el s'a apărut, e drept, în limba ungurească, dar' că procesul, fiind pentru antisemitism, dînsul „nu a voit să se bage chiar și cu forța în temniță”. De altfel 2 certificate, date de inteligenții din Orade și de juriști dovedesc, că dl Ardelean s'a purtat foarte bine — de ce nu ne-am îndoit, singura obiecție din parte-ne fiind aceea, că nu s'a folosit de limba maternă.

Necrologe. Familia avocatului Dr. Nicolau Olariu din loc a îndurat o grea pierdere prin răposarea fiului său Coriolan în vîrstă de 6 ani. Durerea jalnicei familii e cu atât mai simțită, cu cât din luna Septemvrie începînd i-s-au bolnăvit de difteritis 3 copii unul după altul, dintre care 2 s'au însămănțosât, ear' nevinovatul Coriolan a căzut jertfă nemilosului morb.

— Vineri în 19 Octomvrie n. a răposat în Seliște Ștefan Țifrea în vîrstă de 54 ani.

Important. Atragem atențiunea p. t. cetitorilor noștri asupra inseratului de pe pagina 4-a al dlui Eugeniu Gunesch din București.

Macedo-Românii. În 6 Octomvrie colonia macedo-română din capitala României a dat un banchet dlui Spiru Constantinescu, consulul român la Bitolia (Macedonia). Dl Spiru Constantinescu, de doi ani, de când s'a înființat consulatul român în Bitolia, a dat dovezi de o înțelepciune și un tact distins în afacerile naționale și a știut prin energică stăruință și nepărtinire a și a dlui C. Gălbăneanu, consul român la Salonic, să pună capăt în mod pacinic și prin spiritual cel mai conciliant neînțelegerilor ce au existat între direcția școlilor macedo-române și corpul didactic, adevărat reprezentat al intereselor poporului. Cercurile interesate de chestiunea culturală din Macedonia au avut privilegiul să audă glasul autorizat și nepărtinitor al dlui Spiru Constantinescu și să se convingă, că măsuri grabnice și sigure s'au luat pentru-ca totul să meargă bine și regulat, cum o dorește tot Românul. În vederea acestui mare merit, Macedo-Românii din capitală au ținut să-și arete simțimentul lor unanim de recunoștință și grațitudine către acela care a pus mai presus de toate interesele neamului nostru.

Serul antidiferitic. Fără îndoială așasinul cel mai teribil pentru copii este anghina, care în fiecare an își secără regulat victimele sale. În contra acestei boale s'a aflat ca cel mai bun medicament serul antidiferitic al profesorului Behring. Problema ce s'au făcut cu acest medicament se zice că au dovedit pe deplin folosita serului în contra anghinei. Serul este una dintre cele mai scumpe medicamente. Cât de scump se fice însă, n'ar fi scump numai să nu ne ajungă deceptia — limfei lui Koch.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 22 Octomvrie n. MM. LL. împăratul și împărăteasa au sosit ieri la amezai aici, venind dela Gödöllő. Dela gară au mers în trăsură deschisă de Curte la castelul regal. Fiindcă Maiestatea Sa împărăteasa nu purta voal, mulțimea, care li-a făcut ovațiuni, a putut să vadă fața sănătoasă a M. Sale. Seara a fost o recepțiune strălucită la Curte. MM. LL. apărură în sală la 9 ore însoțiți de toți membrii familiei domnitoare prezenți aici. M. Sa împărăteasa, care purta o haină neagră simplă, primi prezentarea damelor, întreținându-se în mod afabil cu fiecare. Deasemenea M. Sa împăratul cu domni. MM. LL. se vor întoarce astăzi d. a. înapoi la Gödöllő.

Petersburg, 22 Octomvrie n. După buletinul de aseară, în cele 24 ore din urmă Țarul a durmit ceva mai bine. S'a sculat ca de obicei. Deasemenea a avut poftă mai mare de mâncare. Într'alte, starea boalei e neschimbată.

Londra, 22 Octomvrie n. Ambasadorul rusesc a primit ieri după amiază o depeșă din Livadia, în care se spune, că Țarul se află cu mult mai bine.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:

„Chestiunea naționalităților și modurile soluțiunii sale în Ungaria”. De Aurel C. Popovici. Preț 50 cr.

„Lira Bihorului”. Balade populare de Antoniu Popp. Preț 25 cr.

„Cu virful peniei”. Scrieri satiro-humoristice de Antoniu Popp. Preț 55 cr.

„Neaga oder Frauenherz und Frauenherz” (Neaga sau inima și onora femească) este titlul unei poeme dramatice apărute la Berlin de pseudonimul C. F. Armin, sub care se ascunde un cunoscut poet german de aici din Transilvania. Poemul, scris în versuri ușoare și limbă clară curgătoare, este inspirat de prea frumoase sentimente patriotice și umanitare, care se cristalizează în dorul poetului de a-și vedea patria ardeleană fericită și popoarele ei înfrățite. Cât de obiectiv este autorul în judecarea popoarelor ardeleni și cât de plin de dragoste pentru noi Români, căroră le recunoaște toate calitățile și toate dreptățile ce sufer, se vede din împregiurarea, că eroina poemului și totodată cel mai frumos caracter din el, este o Româncă. Recomandăm și publicului nostru lectura acestei cărți cu laudabile tendențe. Se află în depozit și la „Institutul Tipografic”.

A apărut:

„Istoria Românilor” cu narațiuni și resumat conform cu noul program al școlilor primare pentru cursul mediu al claselor III. și IV. de școală rurală superioară și inferioară și inferioară și pentru clasa III. și IV. urbană, de Grigorie Tocilescu, profesor la universitate.

Pentru comanda se adresa la librăria

Socec & Comp.

În editura librăriei Socec a apărut:

„Noțiuni de istoria limbii și literaturii românești”, conform programului oficial pentru învățământul secundar, alcătuite de Gh. Adamescu, profesor. Se poate procura și prin „Institutul Tipografic” din Sibiu.

A apărut în București:

„Voluntarul”, de Ilie Ighel și „Deputat cu orice preț”, de I. Mărunțianu. Tipuri.

A apărut nr. 8 și 9 din toaia musicală și literară „Musa Română”, redactor și proprietar Iacob Mureșanu, profesor în Blaj.

A apărut:

„Istoria evului antic” pentru clasa I. secundară, de I. Găvănescul, profesor de universitate și inspector școlar.

Cartea este cartonată și provăzută cu hărți istorice și cu numeroase ilustrațiuni. Se află în depozit la tipografia Carol Göbl, strada Doamnei și la librăriile Socec, Ioanițiu, Alcalay, Carol Müller; ear' de vînzare la toate librăriile din România.

A eșit de sub tipar „Istoria limbii române”, de Alexandru Philippide, vol. I, Principii de istoria limbii 8° V. și 347 pag. A se adresa la autor, Iași. Strada Kogălniceanu, 5.

A apărut Nr. 19 al revistei literare-beltristice, pentru familie „Rândunica” cu următorul sumar: Soarele, de Petrea dela Cluj, profesorul Iordache, de Marg. Moldovan, — Drsgoste, de Ilie Demetrescu. — Secretarul și bucatarul, de Scribe și Mălesville. — Intre risipuri III, de T. Borcea. — Vorbă slabă, de Brebenel. — Rămurele, „Păcală” între Români, de Silv. Moldovan. — Felurite.

Gălbăneanu și Ilii.

11/23 Octomvrie 1894.

Scriitor: Apost. Filip.

Registrator: Ioan Capiz.

Neapărate reține 6,06 apuse 6,29 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 22 Octomvrie n. 12 ore dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 727.5)	Temperatura cupă Celsiuz	Maximul și minimul de temperatura	Direcția vântului
Observat	Diferența din presiu		
724.8	-7.0	+3.0	+14.2+1.4 NV

Din țeară 19 Oct. n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsiuz	Vântul direcția	viteza
Budapesta	757	+ 4.8	V	1
Sătmăr	752	+ 9.2	NV	2
Cluj	757	+ 9.2	—	—
Orșova	755	+ 5.9	V	4
Arad	757	+ 6.6	N	2
Penciova				

Teatru orășenesc.

Marți, 23 Octomvrie 1894:

„Freundlose Liebe”.

Piesă în 3 acte de Giacosa.

82 0 0 0 0 0 0 0 0

Comerciu în România. Decadența comerțului tot continuă, fără speranță de îndreptare, pe zi ce merge, în piața din Bêrlad, scrie un ziar din acel oraș.

Consternația lumii comerciale nu se poate descrie. Scomptul s'a suspendat. Niciodată, ca până acum, nu s'au produs mai multe proteste de polițe. Sărăcia domnește pretutindeni.

Tot acel ziar scrie, că prețul grânelor n'a luat nici săptămîna aceasta, nici o îmbunătățire în piața din Bêrlad.

Culesul viilor din podgoriile din Tutova s'a terminat.

Producția vinului a fost puțină.

Prețul lui este dela 3—5 lei vadra.

—

Grâul românesc. Șovinismul maghiar s'a năpustit chiar și asupra grâului din România, interpellând în dietă pe ministrul Wekerle asupra exportului grâului român. Wekerle spuse că exportul e foarte neînsemnat. „Magyarország” răspunde la acestea cu următoarea depeșă trimisă lui din Mohács: „Pe cursul din România al Dunării dela Turnu-Severin până la Galați stau 30 de vase încărcate cu grâu din România, care în curînd pornesc la Budapesta”. Ce zice la aceasta dl ministru? Întrebă „Magyarország”.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 5 Oct. v. 1894.

H. Zentler & Co. lui M. Roth & Co., grâu 3500 hect. 5.67 lei. H. Zentler & Co. lui M. Roth & Co., grâu 5080 hect. 5.67 lei. Tem. Dimitriadă lui M. Roth & Co., grâu 2700 hect. 5.32 lei. Tem. Dimitriadă lui A. Kirschen, grâu 2000 hect. 5.55 lei. Tem. Dimitriadă lui B. Kirschen, grâu 1850 hect. 5.55 lei. Marmorosch Blank & Co. lui M. Roth & Co., grâu 1700 hect. 4.80 lei. Marmorosch Blank & Co. lui M. Roth & Co., grâu 130b hect. 5.55 lei. Hercule D. Fulga lui F. Goldwurm, grâu 2400 hect. 5 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: Grâu 2 hect., porumb 21.500 hect.

Pe uscat: Grâu 3650 hect., porumb — hect.

Operațiile efectuate în 7 Oct. v. 1894.

Galano & Luludi lui José Garcias grâu 8500 hect. 7 lei. H. Zentler & Co. lui O. Silberstein, grâu 7000 hect. 5.92 lei. H. Zentler & Co. lui O. Silberstein, grâu 4600 hect. 5.92 lei. L. Dreyfus & Co. lui F. Carnevali, grâu 3500 hect. 5.75 lei. F.ții Bach lui M. Wolf, grâu b 1540 hect. 6.30 lei. Marmorosch Blank & Co. lui Kirschen & Diamant, grâu arn 550 hect. 5.50 lei. Reiss & Ekstein lui F. Goldwurm, grâu 750 hect. 5.65 lei. Frații Pastellato lui F. Goldwurm, grâu 3380 hect. 5.55 lei. Galano & Luludi lui F. Carnevali, porumb 4000 hect. 6.90 lei. Tzouclous & Leos lui Peirano fils & Co., porumb 1400 hect. 7.25 lei. Zangaridi lui C. Cottis, porumb 1200 hect. 6.75 lei. Frații G. Nistor lui Ottoman, orz 1350 hect. 3.05 lei. Frații G. Nistor lui F. Goldwurm, grâu 550 hect. 5.75 lei. Jeschek & Co. lui M. Wechsler, orzoaică 1200 hect. 10 lei. D. Carusso lui O. Silberstein, grâu 8200 hect. 5.67 lei. Marmorosch Blank & Co. lui M. Wolf, grâu 1500 hect. 7.10 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: Grâu 3650 hect., porumb 22.400 hect., orz — hect.

Pe uscat: Grâu 1000 hect., porumb — hect. orz 3000 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov. În 5 Oct. n. Grâu frumos hect. fl. 8.20, de mijloc fl. 4.80, mai slab fl. 4.50, grâu mestecat fl. 3.60, secară frumoasă fl. 3.40, de mijloc 3.— fl., mai slab —, orz frumos fl. 3.10, de mijloc 3.—, ovăș frumos fl. 2.—, de mijloc —, cucuruz fl. 1.60, mălaiu fl. 3.40, mazăre fl. 5.80, linte fl. 10.—, faole fl. 3.50, sîmînță de în fl. 9.30, sîm. de cănașă fl. —, cartofi fl. 1.20, carne de vită p. chilo 8.— er carne de porc 52 cr., ouă c., cu 10 cr.

Tirgu de rîmăni în Steiabrach. În 16 Oct n. s'au notat: ungurești Bêrlad gr. 40.— er. pînă 40 1/2 er., de mijloc 40.— er. pînă 40 1/2 er., ungurești gr. tineri 41 1/2 er. pînă 42.— er., de mijloc 42 1/2 er. pînă 43.— er., ușori 46.— er. pînă 47.— er. marfă țărănească gros 40.— er. pînă 41 1/2 er. de mijloc 42.— er. pînă 42 1/2 er., ușoră 44.— er. pînă 47.— er., românești, de Bakoony, zoi —, er. pînă — er., tranșio geol. — er. pînă — er., tranșio de mijloc — er. pînă — er., tranșio ușori — er. pînă — er., tranșio sîrbești gr. 42.— er. pînă 42 1/2 er., tranșio de mijloc 42.— er. pînă 43.— er., tranșio ușori 41.— pînă 42.— er.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Oct. n. 1894.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo.
		dela	pînă	
Grâu				
Bănățesc nou	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—
Grâu „Pesta”	75	—	76	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—
„Bacics”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—
Sămînțe, vechi ori noue				
Secară		70—72	5.35	5.40
Orz		60—62	5.90	6.1
	de nutreț	62—64	6.40	7.1
	de bere	64—66	7.3	8.0
Ovăș		39—41	5.85	6.2
Cucuruz (porumb)	hăușă,	75	—	—
	de alt soi	75	6.10	6.20
Măci		—	—	—
Hrișcă		—	—	—
Grâu	Sept.-Oct.	6.27	6.28	—
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.70	6.72	—
	Maiu-Iun.	5.92	6.94	—
Ovăș	Iul.—Aug.	—	—	—
„	Mart.-Apr.	5.81	5.85	—
„	—	6.09	6.10	—
Produse diverse				
	Solul	dela	pînă	
Sem. de trit.	Lucernă ungurească	48.—	52.—	—
„	roșie	58.—	64.—	—
Olen de rap.	rafinat	—	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	48.50	49.—	—
„	dela țeară	—	—	—
Slănină	avântată	48.—	48.50	—
„	afumată	—	—	—
Său	—	—	—	—
Prune	—	9.25	9.75	—
Lăcitar	slavon, nou	13.60	14.—	—
„	bănățesc	—	—	—
Miere	brută	—	—	—
„	galbină străcurată	—	—	—
Cenă	de Rosenau	—	—	—
Spirt	brut	—	—	—
„	Drojdințe de spirt	—	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 20 Octomvrie n. 1894.

Hârtie-monetă română	Cump. 9.79	vînd. 9.90
Lire turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.—	10.10
Robie rusești	1.82	1.50

Bursa de Budapesta.

Din 18 Oct. n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	123.—	—
„ de aur ung. 4%	123.—	—
„ ung. val. cor. 4%	96.60	—
Imprumutul căilor ferate ung.	126.75	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.50	—

Sensațiune fac oroloagele de buzunar goldin remont. inventate acum.

Aceste oroloage în urma eleganței și frumuseții lor nu se pot deosebi de către oroloagele veritabile de aur, nici chiar de specialiști, oroloagele acestea fiind bine ciselate, rămân neschimbate. Cu cel mai fin mecanism de precizie antimagnetice. Merg corect. *Garantie trei ani se poate da în scris.*

Prețul unei bucăți fl. 6.

Lanțuri de goldin cu carabină de siguranță, sport marquis, sau fason cuirassă bucata fl. 1.50.

Pentru fiecare orologiu se dă gratis o tasă de piele.

[20/5] 3-6

Oroloagele goldin se întrebunțează de aproape toți funcționarii austro-ungari din cauza exactității lor. Se pot căpăta numai la depositul central:

Alfred Fischer, Wien I., Adlergasse Nr. 12.

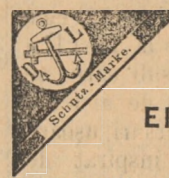
Advertizez a cumpăra imitațiuni, care sînt, ce-i drept, mai ieftine, însă fără valoare.

Fructe de masă

I. calitate (mere și pere)
caută, cumpără, prețul franco, gara Sibiu
însoțit cu proba, roagă

Eug. Gunesch,

[2361] 1-1 București, Calea-Victoriei 152.

Tinct. nervi tonica

Elixir de nervi al profesorului
Dr. Lieber.

Veritabil numai și numai cu marca înregistrată
cruce și anchiră.

Se prepară după rețetă medicală oficială legalizată în apoteca Max Fanta din Praga. Preparatul acesta este de mai mulți ani cunoscut ca un mijloc probat pentru întărirea nervilor, cu deosebire contra slăbiciunilor, sentimentului de frică, baterii de inimă, boalelor de șiră spinării, ameteții, durerilor de cap, digestiunii insuficiente etc. Prospece la cerere gratis. Un flacon 1 fl., 2 fl. și 3 fl. Pentru bolnavii de stomac s'a dovedit ca un mijloc de repetate-ori probat și recomandat prin medici picurii de stomac Sf. Iacob. Un flacon 60 cr. și 1 fl. 20 cr. Se află în toate apotecile, precum și în apoteca I. C. Molnár în Sibiu. Reprezentantul general pentru Ungaria și Transilvania: *Wilhelm Friedenstein* în Budapesta, Bálványutca 2. [2091] 6-10

Hidropia se vindecă cu esența
Hydros. Cură sigură
și repede în ori-și-care stadiu; cura greșită
absolut exchisă. Pentru succesul sigur se
dă garanție. Spre întrebunțare se recomanda
cu urgență dlor medici. Ajutor sigur
chiar și atunci, când toată speranța a dispărut
deja. Pentru însănoțare deplină de
ajuns 1-2 flacoane la 3 fl.

La „Institutul Tipografic”
în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dului Dr. Vasile Lucaci.

Un tablou în mărime de 38x28 cm.

Prețul 50 cr.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[158] 35-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra peic olului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe vieța omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1890 fl. 853,550.84	în a. 1869—1890 fl. 648,890.50
în a. 1891 „ 51,643.38	în a. 1891 „ 48,316.91
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
Suma fl. 989,031.85	Suma fl. 808,118.57

1797.150 fl. 42 cr.

Conform bilanțului pentru 1893 fondurile de rezervă și garanție se urecă la
864.028 fl. 70 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

PIANURI ALESE

are în deposit

prăvălia **HELDENBERG** în Sibiu.

Tot felul de pian (Flügel, Stutzflügel), mignon și pianino.

Toate pianurile vin cu mult mai ieftin decât dacă cineva le-ar cumpăra direct; pe lângă-aceea toate sînt exclusiv cele mai bune, alese de specialiști în fabrice, va să zică nu încercate numai de vre-un pianist. Pentru a pute aplea compunerea nedefectuoasă a unui pian pe lângă arta de a cânta mai sînt de lipsă și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Marfa în rate, pe care o fabrică firme neînsemnate anume pentru traficul provincial și pe care o laudă în tăcere prin agenți de diverse categorii, nu se poate recomanda și nu se poate cumpăra. [1896] 20-

Garantie pe mai mulți ani se înțelege dela sine.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

Budapesta—Predeal											
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	2.50	6.—	2.15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25	
8.25	2.10			9.15	Budapesta . . . ↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.15	
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok . . . ↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55	
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány . . . ↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24	
3.46	7.08		1.50	2.12	Oradea-mare . . . pl.		2.25	11.04	8.43	12.23	
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Mező-Telek . . . ↑		2.18	10.44	8.38	11.41	
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Rév . . . ↑		1.52	10.07	8.13	11.07	
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Bratca . . . ↑		1.26	9.30	7.47	10.82	
5.45		2.50	4.07		Ciucia . . . ↑			9.10		10.18	
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Huiedin . . . ↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41	
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Ghirbău . . . ↑	4.52	12.17	7.58	6.39	9.02	
8.06		6.13	6.24		pl. Cluj . . . ↑	2.55		6.14	5.25	7.80	
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	Apahida . . . ↑	2.—	11.01	5.45	4.48	6.47	
8.49	11.10		8.40	6.11	Ghirbău . . . ↑		10.45	5.18	4.23	6.29	
9.06	11.32		9.08	6.27	pl. Cluj . . . ↑			5.23	3.53	5.21	
10.08	12.50		10.40	7.27	Ghirbău . . . ↑		9.23	3.06	2.20	4.47	
10.37	1.25		11.25	7.50	Cucerdea . . . ↑		8.53	2.48	2.—	4.31	
10.59	1.43		11.54		Uioara . . . ↑			2.40	1.51	4.25	
11.07	1.52		12.04		Vintul-de-sus . . . ↑		8.23	2.11	1.23	4.04	
11.31	2.18		12.34	8.17	Aiud . . . ↑		8.06	1.45	12.54	3.42	
11.48		1.—	8.38		Teiuș . . . ↑		7.59	1.10		2.49	
12.25		1.40	8.38		Crăciunel . . . ↑			12.39		2.27	
12.50		2.17			Blaj . . . ↑		7.30	12.24		2.13	
1.04		2.35	9.09		Micăsasa . . . ↑			11.43		1.39	
1.35		3.14			pl. Copsa-mică . . . ↑		6.56	11.29		1.18	
1.50		3.34	9.42		Mediaș . . . ↑		6.54	11.14		1.01	
2.18		3.49	9.44		Elisabetopol . . . ↑		6.41	10.55		12.46	
2.32		4.11	9.59		Sighișoara . . . ↑		6.20	10.21		12.16	
3.04		4.48	10.22		Hașfalău . . . ↑		5.53	9.42		11.39	
3.39		5.27	10.51		Homorod . . . ↑		5.33	9.13		11.17	
4.01		6.10	11.12		Agostonfalva . . . ↑		4.27	7.45		10.02	
5.23		7.50	12.26		Apăta . . . ↑		3.57	7.01		9.22	
6.08		8.30	12.53		Feldioara . . . ↑		3.36	6.35		8.57	
6.40		9.03	1.15		pl. Brașov . . . ↑		3.16	5.58		8.23	
7.16		9.38	1.34		Timiș . . . ↑		2.45	5.08		7.43	
8.—		10.25	1.42		Predeal . . . ↑						
			2.19		pl. Brașov . . . ↑		7.01	2.18		10.37	
			3.01		pl. Timiș . . . ↑			1.12		9.57	
			3.31		pl. Predeal . . . ↑					9.30	
			9.15		pl. București . . . ↑			7.45		4.40	
										8.50	

Nota: Oarele însemnate în stînga stațiilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încaștrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pe ntru tipar responsabil Iosif Marschall.